

Inhoud

1	Wat is Drupal?	1
	De geschiedenis van Drupal	2
	Contentmanagementsysteem (CMS)	2
	Open source	3
	Community	4
	De technologie achter Drupal	4
	Proudly found elsewhere	5
2	Drupal installeren	7
	Aan de slag	8
	Een lokale server installeren	8
	Download Acquia Dev Desktop 2	8
	Een nieuwe site starten	9
	Alternatieven	10
	Op een shared hosting	10
	Een database configureren	10
	Drupal op de juiste plaats zetten	10
	Drupal configureren	11
	Taal en profiel	11
	Vereisten	12
	Database	12
	Probleemoplossing	14
3	Het admin-systeem	17
	Het Management-menu	18

Inhoud

4	Pagina's toevoegen	19
	Inhoud van de site	20
	Homepagina	21
	Het nodesysteem	23
	Pagina's bewerken	24
5	Menu's	27
	Menu bewerken vanaf de node	28
	Overzicht menu's	29
	Menulinks bewerken	30
	Volgorde aanpassen	30
	Nieuwe items toevoegen	30
	Bestaande menu-items bewerken	32
	Menulinks verwijderen	32
6	Blokken	35
	Blokken inschakelen	36
	Blokken instellen	38
	Zelf een blok maken	39
7	De lay-out veranderen	41
	Structuur van een thema	42
	Meegeleverde thema's	42
	Thema veranderen	43
	Thema instellen	44
	Beheerthema	46
	Thema downloaden	46
	Thema uitschakelen	49
	Starterthema's	49
8	Gebruikersbeheer	51
	Personen	52
	Rollen	52
	Rol toevoegen	53
	Toegangsrechten	54
	Gebruiker toevoegen	55

9	Taxonomie	59
	Woordenlijst	60
	Termen	61
10	Inhoudstypen	63
	Entiteit	64
	Een nieuw inhoudstype maken	64
	Velden beheren	67
	Getalveld toevoegen	69
	Afbeeldingveld toevoegen	71
	Taxonomie toepassen op inhoudstype	73
	Weergave beheren	75
	Andere weergave	77
	Formulierweergave beheren	77
	Velden, Weergave en Formulierweergave beheren op andere entities	78
11	Modules	79
	Packages	80
	Core versus contrib	80
	Statussen	81
	Dependencies	81
	Belangrijkste kernmodules	82
	Actions	82
	Activity tracker	82
	Block	82
	Book	82
	CKEditor	82
	Comment	83
	Configuration Manager	83
	Contact	84
	Custom Block	84
	Custom Menu Links	84
	Database logging	84
	Field	84
	Forum	84
	Node	85
	Path	85
	Quick Edit	85
	Responsive Images	85
	Search	85
	Taxonomy	85

Inhoud

Update manager	85
User	86
Views	86
Views UI	86
Veldtypen	86
Datetime	86
File	86
Image	86
Link	86
List	87
Number	87
Options	87
Telephone	87
Text	87
Experimentele modules	87
Modules voor meertaligheid	88
Modules voor webservices	88
Contrib-modules	88
Modules vinden	88
Hoe herken je een goede module?	89
Een module downloaden	90
Een module installeren	91
Een module gebruiken	92
12 What You See Is What You Get	93
Invoerformaten	94
Formaten en editor instellen	95
De editor testen	97
Verschillende knoppen	97
Link invoegen/bewerken	97
Formaat	98
Vanuit Word plakken	99
Een afbeelding invoegen/bewerken	99
13 Views	101
Wat zijn views?	102
Een nieuwe view maken	103
Views bewerken	105
Naam voor weergave	106
Titel	106
Formaat	106
Filtercriteria	108

	Sorteercriteria	112
	Pagina-instellingen	112
	Kop, Voet en Gedrag bij ontbreken van resultaten	113
	Paginerings	113
	Uitgebreid	114
	Een tweede weergave toevoegen	115
	Fields	116
	Sorteercriteria willekeurig	117
	Paginerings 1 tonen	117
	Andere weergaven	118
	Operations	118
14	Contactformulier	119
	Basisinstellingen	120
	Velden, weergave en formulierweergave beheren	122
15	Zoekmachineoptimalisatie (SEO)	123
	Vuistregels	124
	Adressen	124
	Automatische adressen	125
	Metatags	128
	Google Analytics	133
16	Media	135
	Overzicht	136
	Bestandsysteem	136
	Afbeeldingsstijlen	138
	Beeldbewerkingstoolkit	140
	Mediabrowser	141
	Velden voor andere media	141
17	Drupal onderhouden	143
	Cron	144
	Een back-up maken	145
	Nieuwe Drupal-versies	148
	Beveiliging	149
	Bijwerken	149
	Onderhoudsmodus	151
	Oude versies vervangen door nieuwe versies	151

18	Rapporten	155
	Statusrapportage	156
	Beschikbare updates	157
	Recente logberichten	157
	Populairste zoekwoorden	158
	Meest voorkomende fouten: 'Geen toegang'	159
	Meest voorkomende fouten: 'Pagina niet gevonden'	159
19	Meertaligheid	161
	Inleiding	162
	Talen toevoegen	162
	Detectie en selectie	163
	Language switcher	164
	Inhoud vertaalbaar maken	165
	Inhoud vertalen	166
	Inhoudstypen	166
	Taxonomie	167
	Andere entities	168
	Paden	168
	Configuratie vertalen	170
	Inhoudstypen vertalen	170
	Views vertalen	171
	Interface vertalen	173
20	Een eigen thema maken	175
	Mapstructuur	176
	Info-file	177
	Libraries	178
	CSS	179
	SMACSS en BEM	180
	JavaScript	181
	Dependencies	182
	Verdere informatie	182
	Basisthema's	182
	Stable	183
	Classy	183
	Regio's	184
	Templates	186
	Debugging	186
	Template-bestanden	188

	Twig	190
	Commentaar	191
	iets zeggen	191
	iets doen	193
	Filters	194
	Breakpoints	194
	Theme-bestand	196
	Nuttige links	197
21	Drush	199
	Installatie	200
	Versie bepalen	200
	Beschikbare commando's	201
	Meest gebruikte commando's	201
	drush en modulename	201
	drush pmu modulename	201
	drush up	202
	drush ard en drush arr	202
	drush cr	202
	drush cron	202
	drush upwd	202
	drush ws	202
22	Eerste hulp bij problemen	203
	Problemen met het boek	204
	README.txt	204
	Issue queue	204
	Drupal-forum	204
	Drupal.be en Drupal.nl	205
	Drupal Answers – Stack Exchange	205
	Google	205
	Drupal-bedrijven en -freelancers	205
A	Overige kernmodules	207
	Aggregator	208
	Automated cron	208
	Ban	208
	Breakpoint	208
	Color	208
	Contextual links	208
	Field SQL	209

Inhoud

Field UI	209
Filter	209
Help	209
History	209
Internal Page Cache	209
Menu UI	210
RDF	210
Shortcut	210
Statistics	210
Syslog	210
System	210
Testing	210
Toolbar	211
Tour	211
B	
Verschillen met Drupal 7	213
Nieuwe modules	214
WYSIWYG in de core	214
Views in de core	214
Meertaligheid	214
Allemaal entities	215
HTML 5 en CSS3	215
Responsive	215
Configuration Management	215
C	
Website online zetten: stappen en checklist	217
Checklist	218
Index	219

Wat is Drupal?

Drupal is een zogenoemd contentmanagementsysteem (CMS). Letterlijk vertaald betekent dit ‘inhoudsbeheersysteem’. Het gaat daarbij dus over het beheren van de inhoud van een site, en niet zozeer over de code of de software achter de site. Dit hoofdstuk introduceert Drupal.

Je leert in dit hoofdstuk:

Wie Drupal heeft uitgevonden.

Waar de naam Drupal vandaan komt.

Wat een CMS is.

Wie eigenaar van de Drupal-code is.

Welke technologieën Drupal gebruikt.

De geschiedenis van Drupal

Drupal werd uitgevonden in het jaar 2000 door Dries Buytaert toen hij in Antwerpen studeerde. Het begon als een discussieplatform voor hem en de medebewoners van zijn kot (studentenkamer). Toen hij en zijn kotgenoten afstudeerden, besloten ze om de site online te zetten, zodat ze met elkaar in contact konden blijven.

Het was toen dat Drupal een naam kreeg. Dries wilde eigenlijk **dorp.org** registreren, omdat dit een passende naam was voor de kleine gemeenschap (*community*). Bij het nakijken of dorp.org nog niet in gebruik was, maakte hij een tikfout, waarna hij uiteindelijk uitkwam bij drop.org.

Na verloop van tijd veranderde het publiek van de website, en de leden begonnen te discussiëren over nieuwe webtechnologieën. Aan de hand van ideeën die op de website geplaatst werden, werd ook de software achter de site uitgebreid.

In januari 2001 besloot Dries de code achter de website vrij te geven als 'Drupal'. Zo konden andere geïnteresseerden experimenteren met de code en deze uitbreiden. De naam Drupal is afkomstig van de Engelse uitspraak van het Nederlandse woord 'druppel', dat op zich weer het Nederlandse woord is voor het Engelse 'drop'.

Over de jaren heen is de basis (core) van Drupal uitgebreid, maar ook de modules uit de community (contrib) zijn explosief gegroeid. Inmiddels zijn er tienduizenden modules beschikbaar.

32,782 Modules	Security Info
2,232 Themes	Developer Docs
998 Distributions	API Docs

Contentmanagementsysteem (CMS)

Drupal is een zogenoemd contentmanagementsysteem (CMS). Letterlijk vertaald betekent dit 'inhoudsbeheersysteem'. Het gaat daarbij dus over het beheren van de inhoud van een site, en niet zozeer over de code of de software achter de site. Een CMS maakt het voor iedereen mogelijk om websites te bouwen. Een grondige technische kennis van programmeertalen en webtechnologieën – zoals PHP, HTML en CSS – is niet noodzakelijk.

Betekent dit dat Drupal niet geschikt is voor mensen met een technische achtergrond? Nee, integendeel, ook voor hen is Drupal bijzonder nuttig. Met een

contentmanagementsysteem als Drupal kan de ontwikkeltijd enorm ingekort worden. Het is niet meer nodig om, bijvoorbeeld, zelf een aanmeldingssysteem te programmeren, een verbinding met de database te maken, lijsten op te halen en een betalingsstelsel te ontwerpen.

Een van de grote voordelen van Drupal is dat het niet alleen een CMS is, maar ook een framework. Het stelt ontwikkelaars in staat om (op eenvoudige wijze) eigen modules maken. Momenteel zijn er tienduizenden modules beschikbaar, met de meest uiteenlopende functionaliteiten. Vind je toch niet wat je nodig hebt? Geen probleem, je kunt zelf een module (laten) maken of aanpassen.

Open source

Drupal is ‘open source’. Dit betekent niet alleen dat het gebruik van Drupal gratis is, maar ook dat iedereen de achterliggende code kan bekijken. Die code is geen goed bewaard geheim, zoals bijvoorbeeld bij SharePoint van Microsoft.

Er is ook geen bedrijf dat eigenaar is van de code. Er is wel een vereniging – de Drupal Association – die de code beheert en die bepaalt welke wijzigingen er in de verschillende versies worden opgenomen. Het staat anderen echter vrij om een eigen versie van Drupal bij te houden en aan te passen. Zo is, bijvoorbeeld, Backdrop (zie www.backdropcms.org) een ‘fork’ van Drupal 7.

Community

Dankzij het feit dat Drupal en zijn code vrij beschikbaar zijn, is er een grote gemeenschap (community) rond Drupal ontstaan. Het zijn allemaal mensen die zich gratis inzetten om van Drupal een nog beter product te maken. Niet alleen programmeurs, maar ook ontwerpers, managers, gebruikers en nog heel wat andere mensen dragen er hun steentje aan bij.

Deze community organiseert ook regelmatig evenementen en bijeenkomsten. Het grootste evenement is DrupalCon, dat tweemaal per jaar wordt georganiseerd: eenmaal in Europa (meestal in het najaar) en eenmaal in de Verenigde Staten (meestal in het voorjaar). Maar er zijn ook kleinere bijeenkomsten zoals DrupalCamps, DrupalJams, Drupal User Groups en zelfs DrupalBars. Alle evenementen worden aangekondigd op <http://drupal.be> en <http://drupal.nl>. Er zijn zowel evenementen voor beginners als voor meer ervaren Drupal-gebruikers.

De technologie achter Drupal

Drupal is opgebouwd uit PHP, (X)HTML, CSS en JavaScript. PHP is een programmeertaal die het mogelijk maakt om een website dynamisch te laten reageren. Zo reageert Drupal anders op aangemelde gebruikers dan op niet-aangemelde gebruikers. Het is ook mogelijk om te reageren op datum, tijd, parameters in het adres, gegevens in de database en heel wat meer.

Dat is heel goed, maar een browser begrijpt geen PHP. Wat de browser wel begrijpt, is (X)HTML. Daarom genereert de PHP-code op de server (X)HTML en stuurt dit door naar de browser.

Als er alleen (X)HTML weergegeven wordt, ziet een pagina er maar heel saai uit. Daarom is er ook CSS nodig. CSS is de afkorting van *Cascading Style Sheets*. Met deze technologie kun je kleuren, lettertypen, breedtes, hoogtes, achtergronden en alle andere grafische kenmerken aanpassen.

JavaScript zorgt er dan weer voor dat er wijzigingen aan de pagina kunnen worden aangebracht nadat de bezoeker deze al geladen heeft. Zo kun je, bijvoorbeeld, foto's laten bewegen in een diavoorstelling, een uitklapbaar menu tevoorschijn toveren (kan in moderne browsers met CSS) en onderdelen tonen en verbergen.

(X)HTML, CSS en JavaScript worden uitgevoerd of geïnterpreteerd door de browser aan de kant van de bezoeker, maar PHP moet worden uitgevoerd door de server. Bij voorkeur is dit een Apache-server die werkt op het besturings-

systeem Linux. Drupal heeft ook een database nodig om te kunnen werken. De meest gebruikte database voor Drupal is MySQL.

Linux, Apache, MySQL en PHP zijn open source en werken perfect met elkaar samen. Soms wordt er naar deze technologieën ook verwezen met LAMP. Als Apache, MySQL en PHP op Windows geïnstalleerd worden, spreekt men van WAMP; bij installatie op Mac van MAMP.

Als je op je eigen pc wilt testen, kun je, afhankelijk van je besturingssysteem, een LAMP, WAMP of MAMP installeren. Om je site online te zetten, kun je echter beter kiezen voor een LAMP.

Proudly found elsewhere

In Drupal 8 zijn verschillende onderdelen te vinden die niet door de Drupal-community zelf ontwikkeld zijn. Dit zijn componenten van bijvoorbeeld Symfony (<https://symfony.com>), Guzzle (<http://guzzle.readthedocs.org>) en PHPUnit (<https://phpunit.de>). Voordelen daarvan:

- Het maakt Drupal betrouwbaarder omdat het op bewezen componenten kan steunen.
- Het maakt Drupal gemakkelijker te onderhouden, omdat niet alles door de Drupal-community onderhouden hoeft te worden.
- Het maakt Drupal toegankelijker voor ontwikkelaars die, bijvoorbeeld, al met Symfony werken.

Drupal installeren

In dit boek gaan we samen de website bouwen van restaurant Drupalia. Deze case wordt als rode draad gebruikt. Je bent vrij om van het ene hoofdstuk naar het andere te springen, maar we bouwen steeds verder op dezelfde installatie.

Je leert in dit hoofdstuk:

Wat een 'distribution' is.

Waar je Drupal kunt downloaden.

Welke mappen en bestanden je beschrijfbaar moet maken.

Wat er speciaal aan user 1 is.

Aan de slag

Je kunt zelf gemakkelijk aan de slag met Drupal. Eerst heb je een server nodig. Je kunt deze online huren (hosting) of je kunt een server installeren op je eigen pc.

Als je hosting hebt geregeld, kun je de volgende paragraaf overslaan. Als je nog op zoek bent naar hosting, kijk dan eens op <http://www.maartendeblock.be/hosting> voor enkele suggesties.

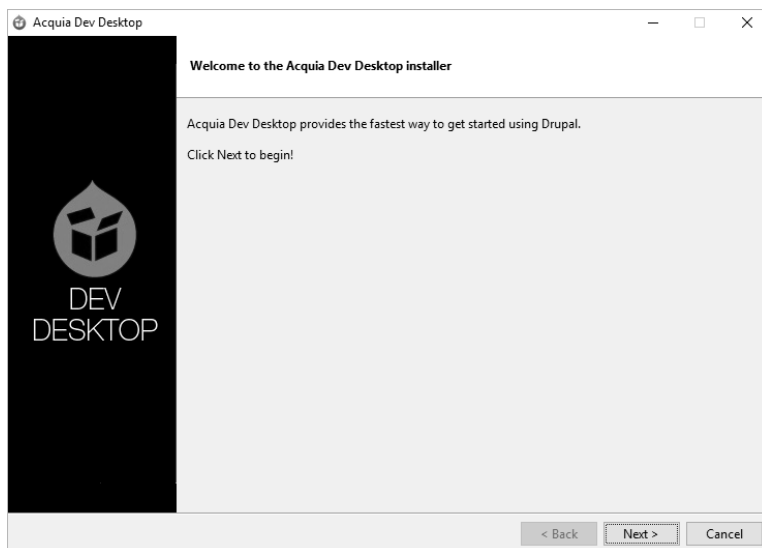
Een lokale server installeren

Download Acquia Dev Desktop 2

Acquia Dev Desktop 2 is een zogeheten *development stack* speciaal ontwikkeld voor Drupal. Het bevat een webserver, een database-server, PHP en verschillende tools om snel en gemakkelijk van start te kunnen gaan.

Ga naar <https://www.acquia.com/products-services/dev-desktop> en download het installatiebestand voor jouw besturingssysteem.

Je moet een account maken om het installatiebestand te kunnen downloaden.

Een nieuwe site starten

Na de installatie kom je automatisch op **Select a Drupal distribution to start from**. Hier kun je kiezen welke versie van Drupal je wenst te installeren.

Bovenaan staat de meest recente versie van Drupal 8, eronder Drupal 7 en verder verschillende installatieprofielen. Een installatieprofiel is een voorgeconfigureerde versie van Drupal voor een specifiek doel, bijvoorbeeld COD voor het organiseren van conferenties.

Hier kiezen we uiteraard voor Drupal 8.

Vervolgens wordt er gevraagd waar je de site wenst te installeren. Kies een lokale map op je computer. Let op: zet je website niet in een beveiligde map zoals **Program files**.

Gebruik de volgende opties:

- **Local site name:** drupalia
- **Use PHP:** 7
- **Database:** Create a new database
- **New database name:** drupalia

Klik vervolgens op **Finish**.

Install a Drupal distribution (Step 2)

Local codebase folder: C:\sites\drupalia Change...

Local site name: drupalia

Local site URL: http://drupalia.dd:8083

Use PHP: Default (7.0.0) ▼

Database: Create a new database ▼

New database name: drupalia

? < Back Finish Cancel

De installatiebestanden worden automatisch gedownload en je website wordt klaargezet.

Om de installatie te starten klik je vervolgens op de URL naast **Local site**. Als je de standaardinstellingen gevolgd hebt, is dat <http://drupalia.dd:8083> of <http://drupalia.dd:8083/core/install.php>.

Alternatieven

Als je al aan webontwikkeling werkt met PHP is het goed mogelijk dat je bijvoorbeeld al XAMPP, MAMP of WAMP gebruikt. Deze zijn ook perfect bruikbaar voor een Drupal-installatie. Je moet dan wel zelf de database aanmaken en tools zoals Drush (www.drush.org) installeren.

Op een shared hosting

Een database configureren

Bij de meeste hostings is er al een database geconfigureerd. Je hebt de volgende gegevens nodig:

- host (vaak 'localhost')
- gebruikersnaam
- wachtwoord
- databasenaam

Als je deze informatie niet ontvangen hebt van je hostingprovider, moet je mogelijk nog een database maken via het controlepaneel van je hosting. Lukt dit niet? Neem dan contact op met de helpdesk van je hostingprovider.

Drupal op de juiste plaats zetten

Ga naar <https://www.drupal.org/> en klik bovenaan in het menu op **Download & Extend**. Klik op **Download Drupal** en scroll naar beneden. Klik vervolgens op **zip** voor Windows of op **tar.gz** voor Mac en Linux. Pak het bestand uit in een tijdelijke map.

Upload de inhoud van de map (niet de map zelf) naar je webroot. Welke map dit precies is, heb je normaal gezien vernomen van je hostingprovider. Zo niet, raadpleeg dan de helpdesk van je hostingprovider. Veelvoorkomende mappen zijn:

- /htdocs/
- /var/www/html/
- /var/www/
- /domains/domeinnaam.com/public_html/
- /public_html/
- /web/
- /